

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

TRILBUDDENE I ASSENS-OMRÅDET

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Vi har fokus på at styrke børnenes generelle udvikling, trivsel og læring gennem leg i løbet af hele dagen og vi giver plads til legen både inde og ude. Når vi giver plads til leg, gør vi vores børn robuste, kreative, nysgerrige, innovative og sociale.
 - Vi har fokus på, at der findes mange former for børnefællesskaber i vores dagtilbud. Der er fællesskaber på stuen, på legepladsen, i en bestemt aktivitet, i et venskab mellem to børn, en tilbagevendende leg på gyngen eller en tryk relation til en voksen.
 - Vi har fokus på sprog.
 - Vi har øget fokus på overgange. Vi har lavet en udflyttergruppe der består af ældste børn fra Krummeluren og Østerled. De går hver morgen over i Fuglereden og går retur om eftermiddagen.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi bruger flere forskellige evalueringsværktøjer, herunder SMTTE-modellen, vækstmodellen, handleplaner, vi evaluerer her og nu; kollega til kollega, vi bruger vores teammøder, dialogmøder, personalemøder og bestyrelsesmøder. Når vi har studerende, bruger vi også tilbagemeldinger og løbende samtaler med dem til at evaluere.

Når vi laver en aktivitet med en gruppe børn, for eksempel yoga, evaluerer vi her og nu; kollega til kollega, med SMTTE-modellen i baghovedet. Der har måske været for meget uro og vi vurderer, at gruppen skal deles op i to hold næste gang. Det kan også være at et barn har brug for hjælp og vi vurderer at der skal sidde en voksen sammen med barnet næste gang. Vi er som voksne opmærksomme på, hvad det kræver af os selv, at sætte en aktivitet i gang med en specifik børnegruppe.

Der er afsat tid til løbende evaluering af læreplanen på bestyrelsesmøderne og teammøderne.

Pr september 2021 har vi rammesat tid til evaluering, 1 gang om måneden i faste rul, med deltagelse af faglig ledelse.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

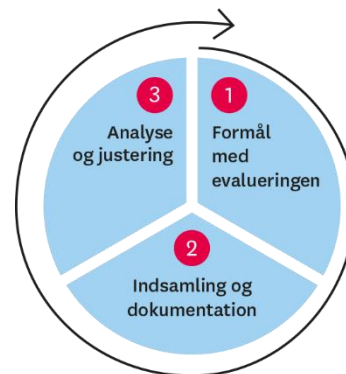
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Den styrkede læreplan har været dagsordensat flere gange på diverse møder. Bl.a. på vores fælles p-møder, hvor vi har taget afsæt i vores lokale skriftlige læreplan. Her har vi også haft et inspirerende oplæg fra Gitte Kai omhandlende vores læreplan og evalueringsskulturer.

Når vi planlægger nye forløb/temaer sørger vi for, at vi når hele blomsten rundt. Vores lokale skriftlige læreplan har gjort alt det vi gør i hverdagen mere synligt og konkret for os selv og forældrene. Det er nu gjort nemmere for os, at se med faglige øjne på hvorfor vi gør som vi gør.

Når et forløb, tema eller aktivitet er slut bruger vi nu blomsten til at sikre os at vi kan evaluere på et hele omkring barnet, så intet bliver udeladt.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Krummeluren ville gerne arbejde med at redefinere deres naturprofil, og brugte i denne sammenhæng, De grønne spirer, som model. Det satte krav til det pædagogiske udemiljø. Børnehaven var nysgerrig på børnenes udbytte, af en kommende "eventyrhave" med fokus på biodiversitet og sprog.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der er løbende blevet evalueret i en SMTTE-model. Der blev både samlet på succes historier samt udfordringer. Der er taget billeder undervejs i projektet fra haven blev anlagt og frem til modtagelse af De grønne spirer flag.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Eventyrhaven, blev redskabet i arbejdet med sprog og biodiversitet. Der blev udviklet fokusord og dem lærte børnene undervejs i processen, det var blandt andet en grev, en rive og lignende. Biodiversiteten muliggjorde at børnene begyndte at kende forskel på smådyr og samtidig i stand til at artsbestemme nogle. Det var sommerfugle, bier, fluer, hvepse. Det var samtidig også en del af fokusordene. Børnene kunne sanse

eventyrhaven. Der var blomster man kunne dufte til, det var følelsen af de høje blomster og græs mod benene. De fik mulighed for at plukke blomster og lege med dem. Der opstod nye lege og relationer mellem børnene.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Vi oplevede ikke så mange bier som håbet, så næste år skal vi have fat i en anden blomsterblanding for at se om det gør en forskel. Det giver mulighed for at snakke med børnene omkring andre smådyr.

Vi skal kigge på placering af haven til næste år, så den bliver anlagt et sted hvor den kan bestå en hel sæson.

Vi skal kigge på vores fokusord, så der kan komme nogle nye ord.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Der er afsat tid til løbende evaluering af læreplanen på bestyrelsesmøderne. Fremadrettet vil evaluering blive rammesat 2 gange årligt på bestyrelsesmøder.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

- Vi vil have fokus på børn i udsatte positioner, det er vigtigt at vi for lavet en tidlig indsats for at sikre trivsel hos det enkelte barn. Vi skal gennem vores pædagogiske læringsmiljø stimulere og danne barnet og give dem de bedste betingelser.
- Vi vil fortsætte fokus på overgange. Vi har øget fokus på Fuglereden, herunder hvordan vi sikre at børnene for skabt nogle gode og udviklende relationer til både børn og voksne, mens vi sikre at de er klædt på til at skulle i skole. Der sker lige nu et stort skifte fra vi slipper børnene i børnehaven til de møder skolen. Vi skal arbejde for at skabe en rød tråd, så børnene ikke oplever en kløft imellem de to universer.
- Vi får fortsat flere flersproglige børn, som har brug for sprogstimulering. Det er et øget fokuspunkt og vil fortsætte med at være det.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen?

Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Frem til nu har evalueringen foregået løbende, gennem vækstmodellen og SMTTE-modellen. Fremadrettet vil evalueringen stadig foregå i modellerne men vi har rammesat evalueringen, for på den måde at opkvalificere den.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Det vil vi ikke, vi oplever at den pædagogiske læreplan stadig er tidssvarende

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC